

משנה

1 נָפַל הַבֵּית עָלָיו וְעַל אִשְׁתּוֹ וּמָתוּ שְׁנֵיהֶם וְאִינוּ יָדוּעַ מִי מֵת קֹדֶם.
 2 יוֹרְשֵׁי הַבַּעַל, כְּגוֹן אָבִיו אוֹ אִחִיו, אוֹמְרִים, שְׂמָא אִשָּׁה מָתָה (רֹאשׁוֹן)
 3 [רֹאשׁוֹנָה] וְאִין לְיֹרְשֵׁי הָאִשָּׁה כְּלוּם בְּכַל נִכְסֶיהָ, שְׁהָרִי הַבַּעַל
 4 יִרְשָׁה בְּמוֹתָהּ, וְאַחֲרֵי כֵן מֵת הַבַּעַל וְהוֹרִישׁ לָנוּ אֶת מָה שִׁירָשׁ
 5 מֵאִשְׁתּוֹ. וְיוֹרְשֵׁי אִשָּׁה – קְרוֹבִיָּה מִמִּשְׁפַּחַת אֲבִיהָ, וְכָגוֹן אֲחִיהָ,
 6 אוֹמְרִים, שְׂמָא בַּעַל מֵת רֹאשׁוֹן וְאַחֲרֵי כֵן מָתָה אִשָּׁה, וּבְמוֹתָהּ
 7 הוֹרִישָׁה לָנוּ אֶת כָּל נִכְסֶיהָ, שִׁישׁ בָּהֶם שְׁלֹשָׁה סוּגִים: א. נִכְסֵי 'צָאן
 8 בְּרוּל', וְהִיא הַנְדוּנִיָּה שֶׁהִכְנִיסָה לְבַעַלָּהּ מִבֵּית אֲבִיהָ, וְשִׁמּוֹ אוֹתָהּ
 9 וְכִתְבוּ בְּכִתּוּבָהּ, ב. כְּתוּבָהּ, וְהִינּוּ מִנָּה אוֹ מֵאִתּוֹם וְתוֹסַפְתָּ, ג. נִכְסֵי

10 מְלוּג', וְהֵם הַנִּכְסִים שֶׁהָיוּ שְׁלָה כְּשִׁנְשָׁתָהּ וְלֹא שְׂמָה אוֹתָם
 11 בְּכִתּוּבָתָהּ.
 12 בֵּית שְׂמָאִי אוֹמְרִים, הָרִי הַמִּמּוֹן מוּטֵל בְּסַפֵּק וּלְפִיכָךְ יִחְלֹקוּ יוֹרְשֵׁי
 13 הַבַּעַל עִם יוֹרְשֵׁי הָאִשָּׁה בְּנִכְסֵי צָאן בְּרוּל וּבְנִכְסֵי מְלוּג, וְכֵן הָלַל
 14 אוֹמְרִים, נִכְסִים – נִכְסֵי צָאן בְּרוּל יַעֲמִדוּ בְּחֻקָּתָן, כְּתוּבָה – מִנָּה אוֹ
 15 מֵאִתּוֹם וְכֵן תוֹסַפְתָּ כְּתוּבָהּ, הָרִי הִיא בְּחֻקָּתָהּ יוֹרְשֵׁי הַבַּעַל, מִשּׁוּם
 16 שֶׁהָיוּ חֹב שְׁדִינּוּ לְהִיגְבוֹת מִנִּכְסֵי הַבַּעַל וְשִׁזְכוּ בָּהֶם יוֹרְשֵׁיוֹ, וְכִיּוֹן
 17 שֶׁהָיוּ שִׁירָשׁ מוֹחֲזָקִים בְּנִכְסִים, אִין מוֹצִיאִים מִמּוֹן מִסַּפֵּק, נִכְסִים
 18 הַנִּכְנָסִין וְהַיּוֹצֵאִין עָמָה – נִכְסֵי מְלוּג, הָרִי הֵם בְּחֻקָּתָהּ יוֹרְשֵׁי הָאָב שֶׁל
 19 הָאִשָּׁה, שֶׁהֵם הֵם יוֹרְשֵׁי הָאִשָּׁה עֲצָמָה.

אגרות קודש

ב"ה, ו' תמוז, תשט"ו

ברוקלין.

שלום וברכה!

במענה על מכתבו מכ"ח סיון, בו כותב ראשי פרקים מדברי ימי חייו ומצבו עתה אשר נמצא בצבא וכו'.

ובודאי למותר לעוררו, אשר כמו בצבא בשר ודם בעיקר תלוי במשמעת דקבלת עול, ואם אפילו בזמן הראשון אינם מבינים כ"כ ההכרח בזה, הרי במשך זמן קצר כל מי ששכל בריא לו יווכח לדעת ההכרח בזה אפילו כלפי מפקד בו"ד בערכו, מכש"כ וק"ו ועאכ"כ שכן הוא בהנוגע לכל אחד מישראל שהם צבאות השם יתברך בהנוגע לפקודות של המצביא הראשי הוא ממח"מ הקב"ה. וכמו שבמשל הרי אין מדרך המצביא הראשי לבוא לכל אחד ואחד מהחילים ולמסור לו הפקודה בלי כל ממוצע, אלא מוסרם הוא ע"י פקידים הקרובים במעמדם ומצבם להחיל, וכיון שהוא נתמנה מהמצביא הראשי הרי שלוחו של אדם כמותו.

עד"ז? הוא גם בנמשל אשר מקבלי התורה והתנאים והאמוראים מורי הוראה בישראל ע"פ חוקי תורתנו תורת ד' על ידם נמסרים הוראות ממח"מ הקב"ה, וכמו שבמשל המשמעת והקבלת עול היא לא לנְכָא להשפיל ולהזיק את החיל, אלא אדרבה, ככל שיהי יותר חזק בהמשמעת וקב"ע תוקדם עלייתו מדרגא לדרגא וטוב יהי לו בכל עניינו, עד"ז אלא ש**כ"פ** ככה כן הוא בהנוגע לקבלת עול מלכות שמים המביא לקב"ע תורה וקב"ע מצות בחיי היום יומים, והאריכות בזה אך למותר.

וכיון שזכה לידיעת אור תורת החסידות עכ"פ במקצת ויודע הדרכותי ומנהגי, עליו להתנהג בזה גם בצבא ומוטלת עליו הזכות והאחריות להכיר את חבריו בקבוצה ובפלוגה את כל זה, ולשמש סמל ודוגמא איך נצר ממשפחה שממנה בא, ואיך זה זכה להיות איזה זמן בכותלי ישיבת תומכי תמימים מתנהג ופועל, ואין לך דבר העומד בפני הרצון, ואם ירצה באמת תצליח שליחותו זו בידו.

בדאי יש לו קביעות עתים בתורה בכל יום הן בתורת הנגלה והן בתורת החסידות, והעיקר, בהלכות הצריכות בחיי יום יומים.

בהנוגע לשאלתו הפרטית שמציעים לו שידוכים, נכון הדבר שיתעניין בזה, ובפרט שכותב שהמשתדלים בזה הם חבריו מצעירי אגו"ח, והשי"ת המשגיח על כאו"א בהשגחה **פרטית**, ינחהו בדרך הטובה לפניו בגשמיות וברוחניות גם יחד.

בברכה,

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א

מזכיר

בבא בתרא דף קנח עמוד ב תלמוד בבלי המבואר "שפה ברורה – עוז והדר" (ליום חמישי) קצט

גמרא

1 הגמרא מבררת את כוונת דברי בית הלל, במה שאמרו שנכסים
2 ודהיינו, נכסי צאן ברזל, עומדים 'בחזקתן'. שואלת הגמרא:
3 בְּחֻזְקַת מִי עוֹמְדִים אוֹתָם הַנִּכְסִים. ומבארת: רַבִּי יוֹחָנָן אָמַר, בְּחֻזְקַת
4 יוֹרְשֵׁי הַבַּעַל, שהרי אחריותם עליו, שאם פחתו או הותרו, ההפסד
5 והריח שלו, ונמצא שהם נכנסים שלו, ולפיכך עומדים בחזקת
6 יורשיו. ורַבִּי אֱלֶעָזָר אָמַר, בְּחֻזְקַת יוֹרְשֵׁי הָאִשָּׁה, משום שהיא
7 הכניסתם לו. ורַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן לָקִישׁ מְשׁוּם –(בשם) בַּר קַפְרָא אָמַר,
8 מִה שֶׁאִמְרוּ בֵּית הַלֵּל 'נִכְסִים בְּחֻזְקַת' הַכוּוֹנָה שֶׁהֵם בְּחֻזְקַת שְׁנֵיהֶם,
9 והדין שֶׁיִּחְלֹקוּ. וְכֵן תָּנִי בַּר קַפְרָא בְּמִשְׁנַתוֹ, הוֹאִיל וְהִלְלוּ – יורשי
10 הבעל פֶּאֶיִן לִירֵשׁ הַכֵּל, וכמו כן הִלְלוּ – יורשי האשה פֶּאֶיִן לִירֵשׁ
11 הַכֵּל, יִחְלֹקוּ, שהרי לשניהם יש טענה שהנכסים בחזקתם, לירשי
12 האשה משום שהיא הכניסה לו אותם הנכסים מבית אביה,
13 ולירשי הבעל משום שקיבל אחריות עליהם וקגאם והרי הם
14 כממונו.

משנה

15 נִפְל הַבֵּית עָלָיו – על יוסף בן יעקב וְעַל אִמּוֹ רַחֵל, שנתאלמנה עוד
16 מלפני כן מיעקב בעלה ויש לה נכסים בחזקתה, ומתו יוסף ורחל,
17 ואינו ידוע מי מת קודם. יורשי האם, כגון אחיה, אומרים, שמא
18 יוסף מת ראשון, ואנחנו יורשים את רחל. ויורשי הבן, כגון ראובן
19 בן יעקב מלאה, אומר, שמא רחל מתה תחילה והורישה ליוסף,
20 ובשמת יוסף ירשתי מידו, אֵלָיו וְאֵלָיו – בית שמאי ובית הלל מוֹדִין
21 שֶׁיִּחְלֹקוּ יורשי האם עם יורשי הבן, שהרי שניהם באים בשוה מכח
22 טענת ירושה. אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא מוֹדֶה אֲנִי שֶׁלְּדַבְּרֵי בֵּית הַלֵּל,
23 הסוברים לעיל (ע"א) שנכסים בחזקתן, גם כִּזֹּו דעתם שֶׁהַנִּכְסִים
24 בְּחֻזְקַתָּן, ואין חולקים בהם. אָמַר לוֹ בֶּן עֲזַאי לְרַבִּי עֲקִיבָא עַל הַלּוּקִין
25 – על מחלוקות בית שמאי ובית הלל שנחלקו לעיל (ע"א) אֲנִי
26 מַצְטַעְרִין שֶׁלֹא הוֹשׁוּ לְדַעַה אַחַת, אֲלֵא שֶׁבָּאָה לְהוֹסִיף מַחְלֻקַּת
27 וְלַחֲלֹק עֲלֵינוּ אֶת הַשְּׁוִין – דעות בית שמאי ובית הלל שהן שוות
28 במקום זה לפי דברי חביריך.

גמרא

29 הגמרא מבררת את כוונת דברי רבי עקיבא, האומר שנכסי האם
30 עומדים 'בחזקתן'. שואלת הגמרא: בְּחֻזְקַת מִי עוֹמְדִים אוֹתָם

31 הנכסים. ומבארת: רַבִּי אֵילָא אָמַר, בְּחֻזְקַת יוֹרְשֵׁי הָאִם, והטעם כמו
32 שמפרשת הגמרא בסמוך, שהחזקה נחלה לשבט האם, שכל ימי
33 חיי האשה לאחר שמת בעלה היו נכסיה בחזקתה, וכיון שהיא
34 עצמה משבט אביה, נמצא שהנכסים הם בחזקת השבט,
35 ומשפחתה וזכה בהם ולא בנה שהוא משבט אביו. רַבִּי יוֹרְאָא אָמַר,
36 בְּחֻזְקַת יוֹרְשֵׁי הַבֵּן, משום שמומן שמת בעלה הבן היה ראוי
37 ליורשה קודם לכל קרוביה מצד האב.
38 כִּי סָלִיק רַבִּי יוֹרְאָא – כשעלה רבי יורא מבבל לארץ ישראל, קָם
39 בְּשִׁטְתֵּיהּ דְּרַבִּי אֵילָא – שינה את דעתו והסכים לשיטת רבי אילא
40 שנכסים בחזקת יורשי האם (קָם רַבָּה בְּשִׁטְתֵּיהּ דְּרַבִּי יוֹרְאָא). אָמַר
41 רַבִּי יוֹרְאָא, שְׁמַע מִיָּנָה – מכך שנתתי את לבי לצאת משיטתי
42 הראשונה ולעמוד על אמינות הדברים, יש ללמוד דַּאֲוִירָא דַּאֲרִין
43 יִשְׁתָּאֵל מִחֻבִּים. מבררת הגמרא: וְכַעֲמָא מָאִי – מאיזה טעם חזר בו
44 רבי יורא. אָמַר אֲבִי, משום שראוי יותר לומר שנכסים בחזקת
45 יורשי האם, הוֹאִיל וְהוֹחֲזָקָה נִחְלָה פְּאוּתוֹ שֶׁכָּשָׁם שֶׁל הָאִם בַּחֲיִיהָ,
46 ולכן גם כשמתה ונולד הספק אם יצאו הנכסים מחזקת השבט, יש
47 להעמידם בחזקתם, והיינו שאחיה זכו בהם ולא בנה שהוא משבט
48 אביו.

49 שנינו במשנה: אָמַר לוֹ בֶּן עֲזַאי עַל הַחֲלֻקִין אֲנִי מַצְטַעְרִין וְכוּ' אלא
50 שבאת לחלק עלינו את השוין: רבי שמלאי מדייק ממשנתנו
51 שאחרי שכן עזאי היה תלמידו של רבי עקיבא נעשה חבירו: אָמַר
52 רַבִּי שְׁמַלְאִי, עֲדָא אָמְרָה – ממשנתנו יש ללמוד שֶׁבֶן עֲזַאי תִּלְמִיד
53 חֵבֵר דְּרַבִּי עֲקִיבָא הָוָה – שאף שבתחילה היה בן עזאי תלמידו של
54 רבי עקיבא לבסוף היה חבירו: דִּקְאָמַר לִיהּ שֶׁבָּאָה – שפנה אליו
55 בלשון נוכח כדרך חבר, ולא אמר 'שבא רבינו', כפי שראוי
56 לתלמיד לפנות לרבו בלשון כבוד.
57 הגמרא עוברת לדון בענין אחר: שֶׁלְּחוּ מִתָּם – שלחו תשובה בדבר
58 הלכה מארץ ישראל לבבל, בֶּן שְׁלֹוֹ גִּנְכָּסִי אֲבִיו בְּחִי אֲבִיו – בן
59 שלוח ושעבד לחוב זה את הנכסים שעתיד לרשת מאביו
60 לכשימות, וּמֵת אֲבִיו, הדין הוא שֶׁבֶן, והיינו הלוח, מוֹצִיא מִיַּד
61 הַלְּקוֹחוֹת את הקרקעות שמכר אביו או הוא עצמו. וְזוּ הִיא שֶׁקָּשָׁה
62 בְּדִינֵי מְמוֹנוֹת – הלכה זו קשה, שאין בה טעם.
63 הגמרא תמדה על שמועה זו ומוכיחה שהיא משובשת: לָוָה מָאִי
64 מְפִיק – וכי על ידי שלוח תהיה לו זכות להוציא מיד הלוקחות מה
65 שמכר להם אביו או הוא, וְעוֹד קשה לְקוֹחוֹת מָאִי עֲבִידֵיהּ – מה
66 עניינם לכאן. אֲלֵא ודאי לא נאמרו דברים אלו מעולם, וְאִי אִתְּמַר
67 – ואם נאמרה שמועה זו לא נאמרה כן, אלא הָבִי

אגרות קודש

ב"ה, ז' תמוז, תשט"ו

ברוקלין.

הרה"ח אי"א נוי"נ עוסק בצ"צ מוה"ר שמואל יוסף שי

שלום וברכה!

במענה על מכתבו מבדר"ח הגאולה, גאולת כ"ק מו"ח אדמו"ר צוקללה"ה נבגי"מ זי"ע נשיא
דורנו, בו כותב אשר נסתדרו בבית מגורם החדש, דורא.

הנה יה"ר שיהי' בשעה טובה ומוצלחת, וינצל האפשרויות שניתנה לו להפיץ תורת החסידות
הדרכותי ומנהגי' בין אנשים כאלו שלולי זאת לא היו יודעים עד"ז, ובדרכי נועם ובדרכי שלום לא רק
בהבית בו דרים אלא בכל העיר כולה, שע"פ ד"ת היא כד' אמותיו של האדם בהנוגע לעניני עירובין,
וכידוע ביאור ענין העירוב מבואר בההמשך דמצה זו תר"מ, ויה"ר שיהי' זה מתוך בריאות הנכונה
ובשמחה וטוב לבב.

בברכה לבשו"ט.